

Davacılar : 1-Lukoil Eurasia Petrol A.Ş.  
2- Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.  
Vekilleri : Av. Dr. İsmail Yılmaz ASLAN, Av. Onur ACAR  
Gazi Umur Paşa Sokak, Bimar Plaza No:38/8  
Balmumcu-Beşiktaş/İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu Başkanlığı  
Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No:9 Bilkent/ANKARA  
Vekili : Av. Dr. Nagehan ÖZSEYHAN-Aynı adreste

Davanın Özeti : Rekabet Kurulu'nun 26.08.2010 tarih ve 10-56/1077-406 sayılı Kararı'nın, Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş (Akpet) devralındıktan sonra Lukoil Eurasia Petrol A.Ş (Lukoil) ile anlaşmalı olarak Akpet markası altında faaliyet gösteren 446 istasyon ile Lukoil markası altında faaliyet göstermeye başlayan 76 istasyon için imzalanan dikey anlaşmalara ilişkin kısımlarının; işlemde Anayasa'nın 40. maddesine aykırı olarak başvuru yolu ve süresinin gösterilmediği, özel durumlarının değerlendirilmediği, dikey anlaşmaların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl etmediği, bilakis sektördeki oligopolistik yapıyı kırııcı nitelikte olduğu, anlaşmalarda başka marka satışı dışında bir engellemenin olmadığı, bunun da 5015 sayılı Kanun'dan kaynaklandığı, davalı idarenin %90 pazar payına sahip dağıtıcılarla kendilerini aynı kapsamda değerlendirdiği, dava konusu işlemle Türkiye ve Rusya arasında yapılan işbirliği anlaşmalarının olumsuz etkileneceği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : İşlemde başvuru yolu ve süresinin gösterilmemesinin işlemi hukuka aykırı hâle getirmeyeceği, dava konusu kararda 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesindeki şartların davacının durumu da dikkate alınmak suretiyle detaylı olarak değerlendirildiği, petrol piyasasındaki rekabetin önünde yer alan en büyük engellerden birinin uzun süreli dikey anlaşmalar olduğu, kararın pazarın yapısı ile birlikte davacıların durumu incelenmek suretiyle objektif kriterlere göre verildiği belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Enes YILDIZ'ın Düşüncesi : Davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Pınar İMİRALIĞOLU'nun Düşüncesi : Dava, Rekabet Kurulu'nun 26.08.2010 tarih ve 10-56/1077-406 sayılı Kararı'nın, Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş (Akpet) devralındıktan sonra davacı Lukoil Eurasia Petrol A.Ş (Lukoil) ile anlaşmalı olarak Akpet

T.C.  
DANIŞTAY  
ONÜÇÜNCÜ DAİRE  
Esas No : 2011/695  
Karar No : 2015/1457

markası altında faaliyet gösteren 446 ayrı istasyon ile Lukoil markası altında faaliyet göstermeye başlayan 76 ayrı istasyon için imzalanan dikey anlaşmalara ilişkin kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesindeki düzenleme ile, bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri yasaklanmıştır.

4054 sayılı Kanun'un "Muafiyet" başlıklı 5. maddesinde ise, maddede sayılan şartların tamamının gerçekleşmesi durumunda, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceği; muafiyetin belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyet verilmesinin belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği; Kurul'un, şartların gerçekleşmesi hâlinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği hükmü getirilmiştir..

Rekabet Kurulunca, Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup olarak muaf tutulmanın koşullarını belirlemek amacıyla çıkarılan, 2003/3 ve 2007/2 sayılı Rekabet Kurulu Tebliğleri ile Değişik 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile, üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar -dikey anlaşmalar- bu Tebliğ'de belirtilen koşulları taşıması kaydıyla, Kanun'un 4. maddesindeki yasaklamadan Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulmuştur.

Tebliğin 5. maddesinin (a) bendinde de, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin önem taşıdığı ve süresi belirsiz olan veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğünün belli istisnalar dışında mümkün olmadığı belirtilerek bu tür sözleşmelere grup muafiyetinin uygulanmayacağı kurala bağlanmıştır.

Belirtilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin belirsiz olması ya da beş yılı aşması hâlinde, ilgili sözleşmeye grup muafiyetinin uygulanmayacağı, sözleşmenin Kanun'un 4. maddesine aykırı hâle geleceği, öte yandan Kanun'un 5. maddesinin ikinci fıkrasındaki; "muafiyetin belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyet verilmesinin, belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği" hükmünden hareketle de belli koşulların bulunması hâlinde belli yükümlülükler getirilerek beş yıllık süreyi aşan dikey anlaşmaların grup muafiyetinden yararlanabileceği anlaşılmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından, Rekabet Kurumu'na verilen üç ayrı menfi tespit/muafiyet bildirdim formu ile; a) Lukoil tarafından devralınan Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş ile anlaşmalı olarak Akpet markası altında faaliyet gösteren 446 ayrı istasyona, b)

T.C.

DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2011/695

Karar No : 2015/1457

Lukoil'in Akpet'i devralmasından sonra Lukoil markası altında faaliyet göstermeye başlayan 76 ayrı istasyona, c) Lukoil'in Akpet'i devralması sonrası kurulan ve yatırım maliyeti Lukoil tarafından karşılanan 74 ayrı istasyona ilişkin olarak; Lukoil/Akpet ile bayileri arasında imzalanan, bayilerin ve/veya bayilerle bağlantılı üçüncü kişilerin maliki olduğu taşınmazlar üzerinde Lukoil/Akpet lehine kira veya intifa hakkı tanınmasına ilişkin sözleşmeler ile taraflar arasında imzalanan bayilik sözleşmelerinden oluşan dikey anlaşmalara, en az kira veya intifa sözleşmelerinin süreleri sonuna kadar bireysel muafiyet tanınması için bildirimde bulunulduğu, **bakılan davanın konusunu ise;** Rekabet Kurulu Kararı'nın Lukoil tarafından devralınan Akpet ile anlaşmalı olarak, Akpet markası altında faaliyet gösteren 446 ayrı istasyon ve Lukoil'in Akpet'i devralmasından sonra Lukoil markası altında faaliyet göstermeye başlayan 76 ayrı istasyon için imzalanan dikey anlaşmalara, en az ilgili kira veya intifa sözleşmelerinin süreleri sonuna kadar bireysel muafiyet tanınması istemine ilişkin kısmının oluşturduğu, **yapılan incelemede;** Aytemiz Akaryakıt Dağıtım ve Pazarlama A.Ş'nin 06.12.2006 tarihli karar uyarınca unvan değişikliğine giderek, Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş unvanıyla faaliyetini sürdürdüğü, 2008 yılında Aytemiz Grubu tarafından kontrol edilen şirketin, 14.08.2008 tarihi itibarıyla Lukoil Eurasia Petrol A.Ş'ye devredildiği, bildirimde konu anlaşmaların tamamının, bayilerin Lukoil/Akpet'ten satın alacağı petrol ürünleri ile, ilgili diğer ürünleri istasyonlu bayilik faaliyeti çerçevesinde yeniden satışına ilişkin olup, söz konusu anlaşmalarda, bayilerin anlaşmalara konu ürünleri münhasıran Lukoil/Akpet'ten veya Lukoil/Akpet tarafından belirlenen ikmal kaynaklarından alacağına hükme bağlandığı, bu itibarla, Lukoil ile gerek Akpet Bayileri, gerekse Lukoil Bayileri arasında imzalanan protokoller, bayilik sözleşmeleri, emanet sözleşmeleri ve benzerleri ile bunlarla bağlantılı intifa hakkı ya da uzun süreli kira hakkı kurulmasına ilişkin resmi senet ve sözleşmelerin, bayi üzerine rekabet yasağı getiren dikey anlaşmalar niteliğinde, 2002/2 sayılı Tebliğ'de yer alan düzenlemelere tabi olduğu, geçmiş tarihli Rekabet Kurulu Kararları uyarınca, taraflar arasında süre gelen rekabet yasağına dayalı dikey ilişkiye başlangıç teklif edilen ilk anlaşmanın yapıldığı tarihin, beş yıllık muafiyetten yararlanma süresinin başlangıcı olarak esas alındığı, buna göre, Akpet Bayileri ve Lukoil Bayileri ile Lukoil/Akpet arasındaki dikey anlaşmalardan 18.09.2005 tarihinden önce yapılanların 18.09.2010 tarihine kadar, 18.09.2005 tarihinden sonra yapılanların ise yapıldıkları tarihten itibaren beş yıl süre ile, 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma imkanlarının bulunduğu, **bireysel muafiyet açısından ise;** 4054 sayılı Kanun'un 5.maddesinin 1. fıkrasında sayılan kriterlerin değerlendirildiği, buna göre; malların üretim ve dağıtım ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileştirmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması şartı bakımından; Talep edilen muafiyetin gerekli olup olmadığının ortaya konulabilmesi için, öncelikle bildirimde konu 446'sı Akpet, 76'sı Lukoil bayi olmak üzere toplam 522 istasyona ilişkin olarak Lukoil ile bayilerin kesintisiz olarak sürdürdükleri dikey anlaşmaların sürelerinin irdelendiği, söz konusu anlaşmalardan 30 tanesinin on yılı aşkın süredir sürmekteyken, anlaşmaların yarısından fazlasının da en az beş yıl veya daha uzun

T.C.  
DANIŞTAY  
ONÜÇÜNCÜ DAİRE  
Esas No : 2011/695  
Karar No : 2015/1457

süredir kesintisiz olarak uygulanagelen dikey anlaşmalar niteliğinde olduğu, Lukoil (Akpet) lehine tesis edilen intifa ya da kira gibi haklar nedeniyle, söz konusu istasyonlarda Lukoil ürünleriyle rekabet eden bir başka dağıtım şirketine ait ürünlerin satışının yapılması nedeniyle, anlaşmalar süresince zaten kesintisiz olarak rekabet etmeme yükümlülüğünün bulunduğu, öte yandan, bildirim konu anlaşmaların etkinlik artışlarının ortaya çıkması için, yeterince uzun seneler uygulanmış oldukları, dolayısıyla, Lukoil'in halihazırda önemli bir dağıtım ağına kavuştuğu ve daha önce yapılan yatırımlar sayesinde dikey anlaşmaların genel mahiyetli etkinlik artışlarının zaten gerçekleştiği, kaldı ki, Lukoil'in pazara girmesinden sonra, Lukoil'a transfer olan bayilerle yapılan anlaşmalar bakımından muafiyet nedeni olarak gösterilen yatırımların, dikey anlaşmalardaki rekabet etmeme yükümlülüklerine ilişkin olarak getirilen beş yıllık muafiyet süresinin uzatılmasına gerekçe teşkil etmediği, Lukoil Eurasia Petrol A.Ş. Tarafından belirtilen diğer hususların ise anlaşma taraflarına özgü ekonomik faydalar niteliğinde olduğu, bu itibarla; gerek Akpet bayileriyle, gerekse Lukoil'a transfer olan Lukoil bayileriyle yapılan anlaşmaların, 4054 sayılı Kanun 5. maddesinin 1(a) bendinde sayılan koşulu taşıdığı kabul edilemeyeceği, tüketicinin ortaya çıkan ekonomik veya teknik gelişmeden yarar sağlaması şartı bakımından; Petrol piyasasında satışa sunulan ürünlerin büyük ölçüde homojen nitelikte olmaları, rafinaj ve dağıtım kademelerinde yeterince rekabetçi bir yapının bulunmaması, pompa satış fiyatları içerisinde dolaylı vergilerin payının çok yüksek olması gibi nedenlerle, farklı dağıtıcılara ülke genelinde uygulanan akaryakıt fiyatlarının birbirine çok yakın düzeylerde seyrettiği dikkate alındığında, dikey anlaşmalar bakımından getirilecek kolaylıklar sonucunda fiyatlarda tüketiciye doğrudan yansiyacak hissedilir bir düşüşün gerçekleşmeyeceği, ayrıca, tüketicinin seçme imkanının yükselmesi, hizmet kalitesinin artması, tüketicinin ürüne daha kolay ulaşması gibi faydaların ortaya çıkması için, bildirim konu anlaşmaların yeterince uzun sürelerdir uygulanmış olup, anlaşmalara, talep edilen süreler kadar muafiyet tanınması durumunda, tüketiciye yansiyacak ilave bir yararın ortaya çıkmayacağı, ilgili pazarın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması şartı bakımından; Dikey anlaşmalardaki rekabet kısıtlamalarının, teşebbüslerin bu kısıtlamaları, piyasaya girişleri kapatmak için kullanma olasılığı çerçevesinde ele alınmasının ve benzer anlaşmaların pazarda yaratacağı kümülatif etkiye bakılmasının gerektiği, Lukoil Eurasia Petrol A.Ş. Tarafından; *muafiyet talep edilen bayilerin toplam istasyonlu bayiler içerisindeki oranının, % 4 düzeyinde olduğu, bu nedenle muafiyet tanınması halinde pazar kapama etkisinin düşük olacağı ve pazarda rekabetin ortadan kalkmayacağı* belirtilmiş ise de; bireysel muafiyet tanınmasına ilişkin Rekabet Kurulu kararlarının, benzer nitelikli diğer işlemler bakımından emsal teşkil edebileceği dikkate alındığında, söz konusu anlaşmalar nedeniyle oluşacak muhtemel kümülatif pazar kapama etkisinin belirlenmesinde yalnızca ilgili tarafların pazar payına ve ilgili dağıtım şirketinin muafiyet talep edilen anlaşmalarının toplam pazar içindeki oranına dayalı yaklaşımının yeterli olmayıp, muafiyet tanınan anlaşmanın niteliği ve pazarda yaygın olarak uygulanan diğer anlaşmalar içerisindeki yerinin tespit edilmesinin ve diğer

T.C.

DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2011/695

Karar No : 2015/1457

dağıtım şirketleri tarafından uygulanan benzer nitelikli anlaşmalarla birlikte ele alınmasının gerektiği, buna göre Lukoil ile birlikte pazar payı % 4'ün altında olan dağıtım şirketleriyle anlaşmalı istasyonlu bayi sayısının 6016 olduğu, bu sayının toplam istasyonlu bayi sayısının % 47'sinden fazla bir orana tekabül ettiği, dolayısıyla söz konusu anlaşmaların tamamına, mevcut intifa süreleri sonuna kadar verilecek bir bireysel muafiyet kararının, pazarda yaratacağı toplam piyasa kapama etkisinin büyüklüğünün ortada olduğu, pazar payı ölçütünün dışarıda bırakılması halinde dahi, dağıtıcı teşebbüslerin tamamının, bayileri ile yapmış oldukları tüm dikey anlaşmaların tek marka sınırlaması içerdiği ve bayilere, dağıtıcılar tarafından arz edilen mallar ile rekabet etmeme yükümlülüğü getirdiği, buna göre, mevcut hukuksal durum da dikkate alındığında, muafiyet talebine konu anlaşmalar ile benzer nitelikteki dikey anlaşmalar içeren anlaşmalardan kaynaklanan kümülatif etkinin % 100'e kadar çıkabileceği, dolayısıyla, bildirim konu anlaşmaların mevcut süreleri itibariyle, ilgili pazarın önemli bir bölümünde rekabeti ortadan kaldıracak nitelikte anlaşmalar olup, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin 1(c) bendinde yer alan koşulu taşımadıkları, Kanun'un 5. maddesinin 1. fıkrasının, (a) ve (b) bendlerindeki amaçların elde edilmesi için rekabetin zorunlu olandan fazla sınırlanmaması koşulu bakımından; 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca, muafiyetin diğer üç koşulunu sağlayan bir anlaşmanın doğuracağı iyileşmelerin, rekabeti daha az sınırlayıcı bir yol izlenerek elde edilmesinin mümkün olması halinde, söz konusu anlaşmaya muafiyet tanınmasının mümkün olmadığı, uyuşmazlıkta da yukarıda belirtildiği üzere, bildirim konusu anlaşmalara, kira ya da intifa süresi sonuna kadar muafiyet tanınması halinde, söz konusu anlaşmaların, taraflara özgü ekonomik faydalar dışında, Kanun'un 5. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi anlamında etkinlik sağlayacak nitelikte olmadıkları, (b) bendi anlamında önemli ölçüde tüketici yararı sağlamadıkları ve ilgili pazarın önemli bir bölümünde, rekabetin ortadan kaldırılmasına neden olacak nitelikte oldukları, bu itibarla söz konusu anlaşmaların ileri sürülen olumlu sonuçlarının alınabilmesi için Tebliğ ile getirilen beş yıllık genel muafiyet süresinin yeterli olup, bunu aşan sürelerin rekabetin gereğinden fazla sınırlanması sonucunu ortaya çıkardığı dolayısıyla, gerek Akpet Bayileri ile yapılan anlaşmaların, gerekse Lukoil'e transfer olan istasyonlara ilişkin olarak Lukoil Bayileri ile yapılan bildirim konu anlaşmaların 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan koşulları taşımadıkları, bu nedenle hepsine birden, 2002/2 sayılı Tebliğ ile öngörülen sınırı aşan süreler için bireysel muafiyet tanınmasının mümkün olmadığı sonucuna ulaşıldığı ve dava konusu Rekabet Kurulu Kararı'yla; Lukoil Eurasia Petrol A.Ş ile bayiler arasındaki dikey anlaşmalardan; *(daha önce istasyonlu akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arsalar/araziler üzerinde maliyeti Lukoil Eurasia Petrol A.Ş tarafından karşılanmak suretiyle kurulan istasyonlara ilişkin anlaşmalar hariç)* 18.09.2005 tarihinden önce yapılmış olup da anılan tarih itibariyle bakiye süreleri beş yılı aşanların 18.09.2010 tarihine kadar, 18.09.2005 tarihinden sonra yapılanların ise, yapıldıkları tarihten itibaren beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığına karar verildiği anlaşılmıştır.

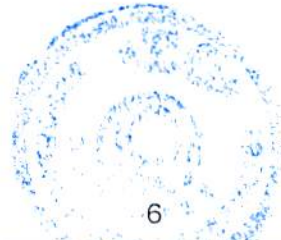
T.C.  
DANIŞTAY  
ONÜÇÜNCÜ DAİRE  
Esas No : 2011/695  
Karar No : 2015/1457

Dava konusu Kurul kararında, ilgili pazar, pazardaki diğer teşebbüslerin payı, durumu, davacı teşebbüsün pazar payı ve anlaşmaların kümülatif etkisinin incelenerek, davacı teşebbüse, talep edilen şekilde uzun süreli bir muafiyet tanınması halinde, oluşacak olan pazarın kapama etkisinin ortaya konulduğu görülmüştür. Nitekim, teşebbüslerin, dikey anlaşmalardaki rekabet kısıtlamalarını, piyasaya girişleri kapatmak için kullanma olasılığı değerlendirilmiş ve benzer anlaşmaların pazarda yaratacağı kümülatif etkiye bakılmıştır. Dikey anlaşmaların ekonomiye ve tüketiciye sağlayacağı yararlar ile, ilgili pazardaki rekabetçi yapı üzerinde yaratması muhtemel zararlar arasında makul bir denge kurmayı hedefleyen 2002/2 sayılı Tebliğ de, bu tür anlaşmaların rekabet yasağına ilişkin hükümlerinin beş yılı aşmamak kaydıyla muafiyetten yararlanabileceğini düzenlemektedir.

Diğer yandan, bireysel muafiyet tanınmasına ilişkin Rekabet Kurulu kararlarının, benzer nitelikteki diğer işlemler bakımından da emsal teşkil edeceği dikkate alınarak, söz konusu anlaşmalar nedeniyle oluşacak muhtemel kümülatif pazar kapama etkisinin belirlenmesinde, yalnızca ilgili tarafların pazar payının değil, diğer sağlayıcılar tarafından uygulanan benzer nitelikteki anlaşmaların da birlikte ele alındığı, Lukoil ile birlikte, pazar payı % 4'ün altında olan dağıtım şirketleri ile anlaşmalı istasyonlu bayi sayısının 6016 olup bu sayının toplam istasyonlu bayi sayısının % 47'sinden fazla bir orana tekabül ettiği, bu durumun da, söz konusu anlaşmaların tamamına, intifa süreleri sonuna kadar verilecek bir bireysel muafiyet kararının, pazarda yaratacağı toplam piyasa kapama etkisinin büyüklüğünü gösterdiği, öte yandan, ilgili pazarda yer alan dağıtıcı teşebbüslerin tamamının istasyonlu bayileri ile yapmış oldukları bütün dikey anlaşmaların tek marka sınırlaması içerip, bayiler üzerinde dağıtıcılar tarafından arz edilen mallar ile rekabet etmeme yükümlülüğü getirdiği, bu bakımdan, mevcut hukuksal durum da dikkate alındığında, muafiyet talebine konu anlaşmalarla benzer nitelikteki dikey kısıtlamalar içeren anlaşmalardan kaynaklanan kümülatif etkinin daha da artacağı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, Rekabet Kurulu kararının, dava konusu kısmının; bayilik sözleşmeleri ile, bu sözleşmeye süre yönünden etkisi olan, intifa hakkı, kira sözleşmesi ve benzeri etkiye sahip sözleşmelerin birlikte değerlendirilmesi suretiyle, bayi ile dağıtıcı arasında kurulacak ilişkinin sektörü rekabete kapama etkisinin ortadan kaldırılması amacıyla ve bu alanda rekabetin tesisine yönelik olarak alındığı anlaşılmış olup, davacının, ileri sürmüş olduğu iddialar işlemi kusurlandıracak nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; hukuka ve mevzuata uygun olduğu anlaşılan dava konusu Rekabet Kurulu kararının iptali istemi ile açılan davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.



## TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için taraflara önceden bildirilmiş bulunan 14.04.2015 tarihinde, davacılar vekili Av. Onur Acar'ın ve davalı idare vekili Av. Nagehan Özseyhan'ın geldikleri, Danıştay Savcısı'nın hazır olduğu görülmekle, açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilerek dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra taraflara son kez söz verilip, duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

Dava, Rekabet Kurulu'nun 26.08.2010 tarih ve 10-56/1077-406 sayılı Kararı'nın, Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş. (Akpet) devralındıktan sonra Lukoil Eurasia Petrol A.Ş. (Lukoil) ile anlaşmalı olarak Akpet markası altında faaliyet gösteren 446 istasyon ile Lukoil markası altında faaliyet göstermeye başlayan 76 istasyon için imzalanan dikey anlaşmalara ilişkin kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri yasaklanmış; "Muafiyet" başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasında, a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması, b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması, c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması, d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olanlardan fazla sınırlanmaması şartlarının tamamının gerçekleşmesi durumunda, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceği kurala bağlanmış; ikinci fıkrasında, muafiyetin belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyet verilmesinin belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği; muafiyet kararlarının, anlaşmanın ya da uyumlu eylemin yapıldığı veya teşebbüs birliği kararının alındığı yahut bir koşula bağlanmış ise, bu koşulun yerine getirildiği tarihten itibaren geçerli olduğu kuralına yer verilmiş; üçüncü fıkrasında, Kurul'un, şartların gerçekleşmesi hâlinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine, grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği kuralı getirilmiştir.

2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 2. maddesinde, üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar dikey anlaşma olarak tanımlanmaktadır. Yine aynı Tebliğ'in 5/a maddesinde ise, Tebliğ ile tanınan muafiyetin anlaşmalarda alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne uygulanmayacağı kurala bağlanmıştır. Diğer taraftan, konuyla ilgili sözleşmeler ile kira sözleşmelerinin tamamının tek bir dikey anlaşma olarak kabul

T.C.  
DANIŞTAY  
ONÜÇÜNCÜ DAİRE  
Esas No : 2011/695  
Karar No : 2015/1457

edilmesi gerekmektedir. Bu dikey anlaşmalar ile bayiye 5 yıldan uzun süreli rekabet yasağı getirilmesi, söz konusu dikey ilişkiyi grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır. Bunun yanında 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde, anlaşmalardaki rekabet etmeme yükümlülüklerine veya bu yükümlülüğün anlaşmanın asli bir parçası olduğu hâllerde anlaşmanın tamamına yönelik olarak getirilen beş yıllık grup muafiyeti sınırına ilişkin olarak bir istisna düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme, "Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir aynı veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdürecektse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilir; şu kadar ki, rekabet etmeme yükümlülüğü, bu sürenin beş yılı aşan kısmı bakımından, sadece alıcının söz konusu tesiste yürüteceği faaliyetini kapsar." şeklindedir. 2002/2 sayılı Tebliğ'in açıklanmasına ilişkin Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 39. paragrafında ise, "Tebliğ'in 5'inci maddesi ile getirilen bu istisna, "öncelikle ve özellikle" ilişkinin başlangıcından itibaren üçüncü şahıslardan aynı ya da şahsi haklar kapsamında taşınmazın kullanma ve/veya yararlanma hakkının alınması ve bunu müteakiben tesisin bizzat sağlayıcı tarafından işletilmesi ya da kullanma/yararlanma hakkı veren ile hiçbir bağlantısı olmayan şahıslarla bayilik ilişkisinin kurulması ile sınırlıdır. Muafiyet kapsamındaki beş yıllık süre dolmadan; faaliyetlerin sona erdirilmesi, devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkması hâlinde muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzaması söz konusu değildir." şeklinde açıklama yer almaktadır.

Öte yandan, 18.09.2003 tarih ve 25233 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 2003/3 sayılı Tebliğ'le, 2002/2 sayılı Tebliğ'e, "Bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen grup muafiyetinden yararlanabilmesi için, bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde yukarıdaki 1'inci madde ile getirilen değişikliğe uygunluğunun sağlanması gerekir. Bu süre içerisinde anılan anlaşmalara 4054 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde öngörülen yasaklama uygulanmaz." yönünde geçici madde eklenmiştir.

Akaryakıt dağıtım sektöründeki dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygunluğunun belirlenmesine yönelik Rekabet Kurulu'nun 15.11.2006 tarih ve 06-84/1059-306 sayılı kararıyla rekabet yasağı yönünden yukarıda getirilen ve geçici madde ile belirlenen geçiş dönemi incelenerek; beş yıl olarak belirlenen rekabet yasağının, 2003/3 sayılı Tebliğ ile teşebbüslerin mevcut anlaşmalarını iki yıl içerisinde bu değişikliğe uygun hale getirilmesinin kurula bağlandığı, mevcut sözleşmelerdeki bu değişikliklerin hangi surette yapılacağı ve bunların kalan uygulama sürelerinin nasıl belirleneceği konusuna Rekabet Kurulu'nun 26.01.2006 tarih ve 06-04/55-13 sayılı kararında açıklık getirildiği, buna göre; 18.09.2005



T.C.

DANIŞTAY  
ONÜÇÜNCÜ DAİRE  
Esas No : 2011/695  
Karar No : 2015/1457

tarihinden önce yapılan ve rekabet etme yasağı süresi beş yılı aşan sözleşmelerden 18.09.2005 tarihi itibarıyla uygulama süresinin beş yıldan az olanlarda herhangi bir değişiklik yapmaya gerek olmayıp, bunların süresinin sonuna kadar geçerli olduğu, 18.09.2005 tarihi itibarıyla kalan süresi beş yılı aşan sözleşmelerin 18.09.2010 tarihine kadar geçerli olup sözleşme tadillerinin buna göre yapılması gerektiği, 18.09.2005 tarihi itibarıyla rekabet yasağının süresi beş yılı geçenlerin, imzadan itibaren "en yüksek yasal hadde indirildiği" ve beş yıllık azami süre dolana kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in öngördüğü koşulları sağladığı sonuçlarına varılmıştır.

2003/3 sayılı Tebliğ ile bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği 18.09.2003 tarihi itibarıyla, bu tarihten önce dağıtıcılar ile bayiler arasında kurulan sözleşmelere yönelik olarak, bu sözleşmelerin süresinin Tebliğ'e uygun hale getirilmesi amacıyla iki yıllık geçiş sürecinin getirildiği, Kurul tarafından geçiş sürecini irdelleyen kararlarında da, 18.09.2003 tarihinden önce kurulan bayilik-dağıtıcı ilişkisinin, en son 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ hükümlerinden yararlanacağı, bu tarihten sonra ise gerekli değişikliklerin yapılmaması durumunda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edileceği anlaşılmaktadır.

Yukarıda aktarılan mevzuatın irdelenmesinden; dikey anlaşmaların, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin beş yıla kadar olması durumunda Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kabul edilen Tebliğ uyarınca grup muafiyetinden yararlanabileceği, anlaşma süresinin belirsiz olması ya da beş yılı aşması hâlinde, ilgili anlaşmanın grup muafiyetinden yararlanamayacağı, bununla beraber, anlaşmanın süresinin beş yılı aşmasına rağmen Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasında sayılan koşulların tamamını taşıması hâlinde ise, anlaşmaya grup muafiyetinden bağımsız olarak bireysel muafiyet verilebileceği görülmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacılar tarafından, Rekabet Kurumu'na verilen üç ayrı menfi tespit/muafiyet bildirim formlarından uyuşmazlık konusu iki form ile; a) Lukoil tarafından devralınan Akpet ile anlaşmalı olarak Akpet markası altında faaliyet gösteren 446 ayrı istasyona, b) Lukoil'in Akpet'i devralmasından sonra Lukoil markası altında faaliyet göstermeye başlayan 76 ayrı istasyona ilişkin olarak; Lukoil/Akpet ile bayileri arasında imzalanan, bayilerin ve/veya bayilerle bağlantılı üçüncü kişilerin maliki olduğu taşınmazlar üzerinde Lukoil/Akpet lehine kira veya intifa hakkı tanınmasına ilişkin sözleşmeler ile taraflar arasında imzalanan bayilik sözleşmelerinden oluşan dikey anlaşmalara, en az kira veya intifa sözleşmelerinin süreleri sonuna kadar bireysel muafiyet tanınması için bildirimde bulunulduğu, bunun üzerine, Rekabet Kurulu tarafından yapılan inceleme sonucunda; Akpet unvanıyla faaliyetini sürdüren şirketin, 14.08.2008 tarihinde Lukoil'e devredildiği, bildirimde konu anlaşmaların tamamının, bayilerin Lukoil/Akpet'ten satın alacağı petrol ürünleri ve ilgili diğer ürünlerin istasyonlu bayilik faaliyeti çerçevesinde yeniden satışına ilişkin olup, söz konusu anlaşmalarda, bayilerin anlaşmalara konu ürünleri münhasıran Lukoil/Akpet'ten veya

T.C.

DANIŞTAY  
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2011/695

Karar No : 2015/1457

Lukoil/Akpet tarafından belirlenen ikmal kaynaklarından alacağına kurala bağlandığı, bu itibarla, Lukoil ile gerek Akpet bayileri, gerekse Lukoil bayileri arasında imzalanan protokoller, bayilik sözleşmeleri, emanet sözleşmeleri ve benzerleri ile bunlarla bağlantılı intifa hakkı ya da uzun süreli kira hakkı kurulmasına ilişkin resmi senet ve sözleşmelerin, bayi üzerine rekabet yasağı getiren dikey anlaşmalar niteliğinde, 2002/2 sayılı Tebliğ'de yer alan düzenlemelere tabi olduğu, geçmiş tarihli Rekabet Kurulu kararları uyarınca, taraflar arasında süre gelen rekabet yasağına dayalı dikey ilişkiye başlangıç teklif edilen ilk anlaşmanın yapıldığı tarihin, beş yıllık muafiyetten yararlanma süresinin başlangıcı olarak esas alındığı, buna göre, Akpet bayileri ve Lukoil bayileri ile Lukoil/Akpet arasındaki dikey anlaşmalardan 18.09.2005 tarihinden önce yapılanların 18.09.2010 tarihine kadar, 18.09.2005 tarihinden sonra yapılanların ise yapıldıkları tarihten itibaren beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma imkanlarının bulunduğu; bireysel muafiyet açısından ise, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasında sayılan kriterlerin değerlendirildiği, buna göre, malların üretim ve dağıtım ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileştirmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması şartı bakımından, talep edilen muafiyetin gerekli olup olmadığının ortaya konulabilmesi için, öncelikle bildirim konu 446'sı Akpet, 76'sı Lukoil bayi olmak üzere toplam 522 istasyona ilişkin olarak Lukoil/Akpet ile bayilerin kesintisiz olarak sürdürdükleri dikey anlaşmaların sürelerinin irdelendiği, söz konusu anlaşmalardan 30 tanesinin on yılı aşkın, yarısından fazlasının da en az beş yıl veya daha uzun süredir kesintisiz olarak uygulanagelen dikey anlaşmalar niteliğinde olduğu, Lukoil/Akpet lehine tesis edilen intifa hakkı ya da kira sözleşmesinden kaynaklanan haklar nedeniyle, söz konusu istasyonlarda Lukoil/Akpet ürünleriyle rekabet eden bir başka dağıtım şirketine ait ürünlerin satışının yapılmaması nedeniyle, anlaşmalar süresince zaten kesintisiz olarak rekabet etmeme yükümlülüğünün bulunduğu, öte yandan, bildirim konu anlaşmaların etkinlik artışlarının ortaya çıkması için, yeterince uzun seneler uygulanmış oldukları, dolayısıyla, Lukoil'in halihazırda önemli bir dağıtım ağına kavuştuğu ve daha önce yapılan yatırımlar sayesinde dikey anlaşmaların genel mahiyetli etkinlik artışlarının zaten gerçekleştiği, kaldı ki, Lukoil'in pazara girmesinden sonra, Lukoil'a transfer olan bayilerle yapılan anlaşmalar bakımından muafiyet nedeni olarak gösterilen yatırımların, dikey anlaşmalardaki rekabet etmeme yükümlülüklerine ilişkin olarak getirilen beş yıllık muafiyet süresinin uzatılmasına gerekçe teşkil etmediği, Lukoil tarafından belirtilen diğer hususların ise anlaşma taraflarına özgü ekonomik faydalar niteliğinde olduğu, bu itibarla; gerek Akpet bayileriyle, gerekse Lukoil bayileriyle yapılan anlaşmaların, 4054 sayılı Kanun 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan koşulu taşıdığına kabul edilemeyeceği; tüketicinin ortaya çıkan ekonomik veya teknik gelişmeden yarar sağlanması şartı bakımından, petrol piyasasında satışa sunulan ürünlerin büyük ölçüde homojen nitelikte olmaları, rafinaj ve dağıtım kademelerinde yeterince rekabetçi bir yapının bulunmaması, pompa satış fiyatları içerisinde dolaylı vergilerin payının çok yüksek olması gibi nedenlerle, farklı dağıtıcılara ülke genelinde uygulanan akaryakıt fiyatlarının birbirine çok yakın düzeylerde

T.C.

DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2011/695

Karar No : 2015/1457

seyrettiği dikkate alındığında, dikey anlaşmalar bakımından getirilecek kolaylıklar sonucunda fiyatlarda tüketiciye doğrudan yansiyacak hissedilir bir düşüşün gerçekleşmeyeceği, ayrıca, tüketicinin seçme imkânının yükselmesi, hizmet kalitesinin artması, tüketicinin ürüne daha kolay ulaşması gibi faydaların ortaya çıkması için, bildirim konu anlaşmalar yeterince uzun süre uygulanmış olup, anlaşmalara, talep edilen süreler kadar muafiyet tanınması durumunda, tüketiciye yansiyacak ilave bir yararın ortaya çıkmayacağı; ilgili pazarın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması şartı bakımından, Lukoil tarafından *muafiyet talep edilen bayilerin toplam istasyonlu bayiler içerisindeki oranının, % 4 düzeyinde olduğu, bu nedenle muafiyet tanınması halinde pazar kapama etkisinin düşük olacağı ve pazarda rekabetin ortadan kalkmayacağı* belirtilmiş ise de; bireysel muafiyet tanınmasına ilişkin Rekabet Kurulu kararlarının, benzer nitelikli diğer işlemler bakımından emsal teşkil edebileceği dikkate alındığında, söz konusu anlaşmalar nedeniyle oluşacak muhtemel kümülatif pazar kapama etkisinin belirlenmesinde yalnızca ilgili tarafların pazar payına ve ilgili dağıtım şirketinin muafiyet talep edilen anlaşmalarının toplam pazar içindeki oranına dayalı yaklaşımının yeterli olmayıp, muafiyet tanınan anlaşmanın niteliği ve pazarda yaygın olarak uygulanan diğer anlaşmalar içerisindeki yerinin tespit edilmesinin ve diğer dağıtım şirketleri tarafından uygulanan benzer nitelikli anlaşmalarla birlikte ele alınmasının gerektiği, buna göre Lukoil ile birlikte pazar payı % 4'ün altında olan dağıtım şirketleriyle anlaşmalı istasyonlu bayi sayısının 6016 olduğu, bu sayının toplam istasyonlu bayi sayısının % 47'sinden fazla bir orana tekabül ettiği, dolayısıyla söz konusu anlaşmaların tamamına, mevcut intifa süreleri sonuna kadar verilecek bir bireysel muafiyet kararının, pazarda yaratacağı toplam piyasa kapama etkisinin büyüklüğünün ortada olduğu, pazar payı ölçütünün dışarıda bırakılması hâlinde dahi, dağıtıcı teşebbüslerin tamamının, bayileri ile yapmış oldukları tüm dikey anlaşmaların tek marka sınırlaması içerdiği ve bayilere dağıtıcılar tarafından arz edilen mallar ile rekabet etmeme yükümlülüğü getirdiği, buna göre, mevcut hukuksal durum da dikkate alındığında, muafiyet talebine konu anlaşmalar ile benzer nitelikteki dikey anlaşmalar içeren anlaşmalardan kaynaklanan kümülatif etkinin % 100'e kadar çıkabileceği, dolayısıyla, bildirim konu anlaşmaların mevcut süreleri itibarıyla, ilgili pazarın önemli bir bölümünde rekabeti ortadan kaldıracak nitelikte anlaşmalar olup, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan koşulu taşımadıkları, Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının, (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için rekabetin zorunlu olandan fazla sınırlanmaması koşulu bakımından, Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi anlamında etkinlik sağlayacak nitelikte olmadıkları, (b) bendi anlamında önemli ölçüde tüketici yararı sağlamadıkları ve ilgili pazarın önemli bir bölümünde, rekabetin ortadan kaldırılmasına neden olacak nitelikte oldukları, bu itibarla söz konusu anlaşmaların ileri sürülen olumlu sonuçlarının alınabilmesi için Tebliğ ile getirilen beş yıllık genel muafiyet süresi yeterli olup, bunu aşan sürelerin rekabetin gereğinden fazla sınırlanması sonucunu ortaya çıkardığı, dolayısıyla, gerek Akpet bayileri ile yapılan anlaşmaların, gerekse Lukoil'e transfer olan istasyonlara ilişkin olarak

T.C.

DANIŞTAY  
ONÜÇÜNCÜ DAİRE  
Esas No : 2011/695  
Karar No : 2015/1457

Lukoil bayileri ile yapılan bildirim konu anlaşmaların 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan koşulları taşımadıkları, bu nedenle tümüne ilişkin, 2002/2 sayılı Tebliğ ile öngörülen sınırı aşan süreler için bireysel muafiyet tanınmasının mümkün olmadığı sonucuna ulaşıldığı ve sonuç olarak, Lukoil ile bayiler arasındaki dava konusu dikey anlaşmalardan; 18.09.2005 tarihinden önce yapılmış olup da anılan tarih itibarıyla bakiye süreleri beş yılı aşanların 18.09.2010 tarihine kadar, 18.09.2005 tarihinden sonra yapılanların ise, yapıldıkları tarihten itibaren beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığına karar verildiği, bunun üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Dava konusu Kurul kararında, dikey anlaşmaların etkinlik artışlarının ortaya çıkması için, yeterince uzun seneler uygulanmış oldukları, dolayısıyla, Lukoil'in hâlihazırda önemli bir dağıtım ağına kavuştuğu ve daha önce yapılan yatırımlar sayesinde dikey anlaşmaların genel mahiyetli etkinlik artışlarının zaten gerçekleştiği, diğer hususların ise anlaşma taraflarına özgü ekonomik faydalar niteliğinde olduğu, petrol piyasasında satışa sunulan ürünlerin büyük ölçüde homojen nitelikte olmaları, yeterince rekabetçi bir yapının bulunmaması, pompa satış fiyatları içerisinde dolaylı vergilerin payının çok yüksek olması gibi nedenlerle, farklı dağıtıcılara ülke genelinde uygulanan akaryakıt fiyatlarının birbirine çok yakın düzeylerde seyrettiği dikkate alındığında, dikey anlaşmalar bakımından getirilecek kolaylıklar sonucunda fiyatlarda tüketiciye doğrudan yansiyacak hissedilir bir düşüşün gerçekleşmeyeceği, Lukoil ile birlikte pazar payı % 4'ün altında olan dağıtım şirketlerine ait istasyonlu bayi sayısının, toplam istasyonlu bayi sayısının % 47'sinden fazla bir orana tekabül ettiği, dolayısıyla söz konusu anlaşmaların tamamına, mevcut intifa süreleri sonuna kadar verilecek bir bireysel muafiyet kararının, pazarda yaratacağı toplam piyasa kapama etkisinin % 100'e kadar çıkabileceği hususları dikkate alınarak bireysel muafiyet talebinin reddi ile dikey anlaşmaların grup muafiyetinden yararlandırılmasına ilişkin karar verildiği görülmektedir.

Bu itibarla; Türkiye Akaryakıt Bayileri Petrol ve Gaz Şirketleri İşveren Sendikası tarafından yapılan "Akaryakıt sektöründe geçmişten günümüze yatırımlar" konulu araştırmada da belirtildiği üzere, dağıtım şirketlerinin en az 3. en çok 6. yılında yatırımlarını amorti edecekleri, istasyonun kurulu bulunduğu yere göre başvuruda ifade edilen sürenin daha da kısalabileceği; diğer taraftan, Avrupa Komisyonu'nun doğalgaz çevrim santralleri inşası gibi boyutu akaryakıt istasyonları ile karşılaştırılmayacak kadar büyük yatırımlarda bile 15 yıllık süreyi yeterli görüyor olması da dikkate alındığında, önceden beri devam edegelen istasyonlu bayilerle yapılan dikey ilişkilere beş yıllık grup muafiyetinin dışında, kira ya da intifa süresi sonuna kadar bireysel muafiyet tanınması talebinin reddine ilişkin Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Öte yandan, Dairemizin 28.06.2010 tarih ve E:2009/3044, K:2010/5458 sayılı ve 13.05.2008 tarih ve E:2006/1604, K:2008/4196 sayılı kararlarında da belirtildiği üzere; akaryakıt sektöründe yer alan dikey anlaşmaların rekabet hukuku çerçevesinde sorunlu hale gelmesindeki en önemli sebebin, uzun süreli dikey anlaşmalar ve bu sürelerle ilişkin mülk sahibi

T.C.  
DANIŞTAY  
ONÜÇÜNCÜ DAİRE  
Esas No : 2011/695  
Karar No : 2015/1457

bayiden alınan kira/intifa haklarından kaynaklandığı görülmüş olup, dava konusu işlemin anılan kararlarımız da dikkate alınmak suretiyle, salt davacı şirketlerin durumu değil piyasanın tümünün objektif bir şekilde değerlendirilmek suretiyle verildiği anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle; davanın **REDDİNE**, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 259,60-TL yargılama giderinin davacılar üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 3.000-TL vekâlet ücretinin davacıardan alınarak davalı idareye verilmesine, posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacılarla iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 14.04.2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Ahmet	Nizamettin	Dr. Hasan	Hasan
ÖZGÜR	EĞERCI	KALAMAN	GÜL	ŞAHİN



**Yargılama Giderleri** :

Toplam Harç : 149,60-TL

Posta Gideri : 110,00-TL

Toplam : 259,60-TL